

KLIIMAMINISTEERIUM

Rahandusministeerium

22.09.2024 nr 4-12/24/4504

Taotlus netovõlakoormuse suurenemise
lubamiseks aastatel 2024-2028

Austatud rahandusminister

Kooskõlas rahandusministri 17.03.2022 määruse nr 13 „Keskkvalitsuse juriidilise isiku finantsplaanile esitatavad nõuded, finantsplaani esitamise kord ning põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude, võlakohustuste ja likviidsete varade arvestusmetoodika“ § 6 lõikele 1 esitan taotluse AS Eesti Raudtee netovõlakoormuse suurenemise lubamiseks üle riigieelarve seaduse § 10 lõikes 1 nimetatud piirmäära aastatel 2024-2028.

AS Eesti Raudtee netovõlakoormuse prognoos 2024-2028 on järgmine:

	2024	2025	2026	2027	2028
Netovõlakoormuse osakaal põhitegevuse tuludest (%)	89,60	120,31	144,49	211,28	228,58

AS Eesti Raudtee on riigieelarve tasakaalu arvestuses alates 2023. aasta novembrist. Netovõlakoormuse piirmäära ületamise põhjuseks on raudteeinfrastruktuuri projektide jaoks võetud laenud. Paljud projektid on rahastatud CEF ja CO₂ vahenditest, kuid osade projektide jaoks on vaja läinud laenuvahendeid. Seisuga 31.12.2023 oli AS Eesti Raudtee intressekandvaid kohustisi 74,4 mln eurot, millest 50,0 mln eurot oli kohustis Euroopa Investeeringuspanga (EIB) ees kaalutud keskmise intressimääraga 2,02%.

Kokku on EIB olemasoleva laenulepingu maht 113,5 mln eurot, mis võetakse lõplikult välja 2025. aastal. Vastavalt laenulepingule kasutab AS Eesti Raudtee seda laenu taristuülese turvanguüsteemide uuendamise ja liikluskorralduse automatiseerimise projektide finantseerimiseks, mis koondnimetuse all „Liiklusjuhtimissüsteemide uuendamine“ ja on kantud Vabariigi Valitsuse 22.01.2022 korraldusega kinnitatud Avaliku raudteeinfrastruktuuri arendamist suunavasse tegevuskavasse aastateks 2021–2028. Nimetatud projektid on kajastatud ka omaniku ootustes AS-ile Eesti Raudtee.

Lisaks olemasolevale laenulimiidile on vajalik täiendava investeerimislaenu võtmine 70 mln euro ulatuses aastatel 2026-2028, milleks ettevõtte on EIB-ga alustanud eelkonsultatsioone. Ilma selleta jääks tegemata turvangusüsteemide uuendamine Ülemiste-Aegviidu lõigul ning Muuga ja Maardu jaamades. See ei võimalda nendes piirkondades lõpetada ka riiklikult olulist elektrifitseerimise projekti, kuna uus turvangusüsteem on vajalik uue 25 kV kontaktvõrgu kasutamiseks, mistõttu reisirongide kiiruste 160 km/h saavutamine ei ole võimalik. Vabariigi Valitsuse 11. novembri 2021. a protokollilise otsusega nr 72 kinnitatud „Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021–2035” näeb ette 1520 mm raudtee kiiruste suurendamise kuni 160 km/h, et vähendada aegruumilist vahemaad ja suurendada säästva pikamaareisitranspordi osakaalu. Kiiruste suurendamisel kasutatakse arengukava kohaselt laenu- ja ELi struktuurivahendeid. Laenu mittesaamisel ammenduks AS Eesti Raudtee investeerimisvõimekus 2026. aastal ja jääksid tegemata ka nn tavainvesteeringud – raudtee tõsteremont ja raudteerajatiste (sillad, truubid, ooteplatvormid, ülesõidud, ülekäigud) korralised remondid. Nimetatul oleks otsene mõju raudtee toimepidevusele ja -ohutusele, mistõttu tuleks raudteel ka kiirusi vähendada.

Täiendav laen on vajalik järgmiste investeeringute katteks:

Turvangusüsteemide uuendamine Ülemiste-Aegviidu lõigul ning Muuga ja Maardu jaamades (SMO, seadmeruumid, pöörmeajamid)	20,98
Raudteeinfrastruktuuri hooned, sh CCS hooned (v.a seadmeruumid)	11,83
Uus liiklusjuhtimiskeskus, sh Rail Baltic liiklusjuhtimine	25,13*
Tee tõsteremont	13,00
Kokku (mln EUR)	70,94

* Investeering sisaldub Eesti Raudtee pikaajalises investeerimisplaanis, kuid elluviimise vajalikkus otsustatakse nõukogu poolt koostöös omanikuga peale detailplaneeringu valmimist ja alternatiivide kaalumist. Ühishoone on vajalik nii Rail Balticu kui Eesti Raudtee tarbeks. Sellest loobumisel jääb kahe erineva laiussega raudtee liiklusjuhtimine erinevatesse kohtadesse, samuti on vajalik sellisel juhul lahendada Rail Balticu tööks vajalike ruumide küsimus.

Olulises osas on turvangusüsteemide ja vastavate hoonetega seotud tööd käimasolevate projektide koosseisus ning nendest loobumine on praeguses faasis ebamõistlik ja kulukas.

Võlakoormuse kasv kajastub ettevõtte finantsplaanis.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Vladimir Svet
taristuminister

Margit Dengo, 623 2254
margit.dengo@kliimaministeerium.ee